

Zmysel a poslanie cirkvi

I. Náčrt

Krátka osnova

1. 1. Pôvod cirkvi – Sk 20,28; Mat 16,18; 1 Pet 2,9; Ef 5,22-33
2. 2. Poslanie a význam cirkvi – Mat 28,19; Sk 1,8; Ef 2,19; 4,13.14; Ján 13,35
3. 3. Organizácia a autorita cirkvi – Mat 18,15-17; Sk 6,1-6; 20,17.28; Sk 16,4

Keď sme hovorili o správnom zachovávaní Božieho dňa odpočinku, z Písma sme sa dozvedeli, že v tento deň máme mať účasť na „svätom zhromaždení“. Pri štúdiu duchovných darov sme si ukázali, že na ich rozpoznanie, rozvinutie a potvrdenie potrebujeme spoločenstvo. Z toho, čo sme sa naučili o prinášaní a použití desiatkov v službe evanjelia, ako aj z učenia o Večeri Pánovej vyplýva, že Biblia predpokladá určitú organizáciu Božích detí. V lekcii o krste sme sa dozvedeli, že krst nie je len odpoveďou človeka na Boží čin lásky v Ježišovi Kristovi, nie je len vonkajším vyznamím premieňajúceho pôsobenia Božej milosti v jeho živote, ale zároveň vstupnou bránou do cirkvi.

Spasenie nemá len individuálny rozmer, hoci aj ten je nepochybne dôležitý. Boh povoláva svoje deti do spoločenstva – spasenie má aj korporatívny (skupinový) aspekt. Čím bližšie sme k Bohu, tým bližšie budeme aj k svojim bližným, podobne ako špice kolesa – čím bližšie sú k stredu kolesa, tým bližšie sú k sebe. V dnešnej individualistickej spoločnosti niektorí tvrdia, že keď sú sami, cítia sa Bohu bližšie než v akomkoľvek spoločenstve a že víkend strávený kempovaním v horách im dáva viac, ako účasť na spoločnej bohoslužbe. Pochopiť zmysel a poslanie cirkvi v Božom pláne je však podmienkou správneho pochopenie spasenia.

1. Pôvod cirkvi – Sk 20,28; Mat 16,18; 1 Pet 2,9; Ef 5,22-33

Keď Biblia hovorí o cirkvi, nevníma ju ako ľudské zriadenie, ale hovorí o nej ako

a. o „Božej cirkvi“. (Sk 20,28; 1 Kor 1,2) Cirkev má svoj pôvod v zmluvnom vzťahu medzi Bohom a človekom. Čítame

b. o tom hneď na prvých stránkach Písma. Prvé zmluvy Boh uzavrel s jednotlivcami a rodinami. (1 Moj 9,8-13; 12,1-3; 15,18) Zmluva, uzavretá s izraelským národom, bola založená na zasľúbení, ktoré dal Boh Abrahámovi. (2 Moj 34,28; Józ 24; Neh 9,10) Boh si vyvolil židovský národ. Obdaroval ho mimoriadnymi výsadami a poveril ho zvláštnym poslaním. (kráľovstvo kňazov – 2 Moj 19,5; Jer 7,23; 31,33) Prostredníctvom tohto národa pripravoval cestu spasenia pre všetky ostatné náro

dy a vládol celej zemi. (5 Moj 33,5; 1 Sam 12,12; Ž 22,28; 33,13.14) Izrael bol predmetom Božieho záujmu na prvom mieste (1 Par 17,14; 28,5; 2 Par 13,8) a nástrojom Božieho spásneho zámeru s ľudstvom (1 Moj 12,3; 2 Moj 19,5.6; Iz 43,10; 66,19), nie národným spoločenstvom. O tejto cirkvi sa hovorí ako o „cirkvi (zhromaždení) na púšti“. (Sk 7,38)

Písmo prirovnáva cirkev ku vinici, ktorú Boh vysadil a pozorne sa o ňu staral. (Iz 5,1-7) Ježiš na tento obraz nadväzuje svojím podobenstvom o vinici. (Mat 21,33-46) Tí, ktorým bola táto vinica zverená do opatery, „vraždili prorokov“ (Mat 23,37), kameňovali poslov, ktorých im Boh posielal, dokonca zabili aj Božieho Syna. (Mat 21, 37-39) Preto Ježiš jasne hovorí, že Boh od nich odníme vinicu a prenajme ju tým, ktorí budú prinášať ovocie na Božiu slávu a pre rozmach jeho kráľovstva. (Mat 21,41.43) Túto cirkev vybuduje sám Ježiš. (Mat 16,18) Jej členov spája viera v Ježiša Krista. (Gal 3,26.29) Stali sa dedičmi toho, čo patrilo Božiemu ľudu Starej zmluvy. (1 Pet 2,9) Nie je to cirkev národná, ale misijná. Je tu preto, aby splnila Kristov príkaz: „Chodte teda a učte všetky národy...“ (Mat 28,19)

Keď Biblia hovorí o cirkvi, používa rôzne obrazy, ktoré nám pomáhajú lepšie pochopiť jej podstatu.

Na aspekt spoločenstva poukazujú tieto prirovnania (metafory): *cirkev ako stádo*, ktorého pastierom je Ježiš Kristus (Ján 10,1-16; Sk 20,28; 1 Pet 5,2); *cirkev ako Božia rodina* – boli sme adoptovaní za deti nebeskej rodiny (Ef 2,19; Gal 4,4-6; 6,10); *cirkev ako bojujúca a víťazná armáda*, ktorá bojuje za spoločný cieľ (Ef 6,12.13); cirkev ako oliva, do ktorej Boh vetvy buď vštepi, alebo ich vylomí. (Rim 9,6-8; 11,16-25)

Na vzťah k Ježišovi Kristovi ukazujú tieto metafory:

Cirkev ako Kristovo telo, ktorého je hlavou. Tento obraz ukazuje na jednotu cirkvi, na vzájomné organické prepojenie medzi členmi a s Kristom, ako aj na závislosť od Ježiša Krista. (Ef 1,22) Aj keď je cirkev vo svete inštitúciou, ktorá nutne potrebuje určitú organizáciu a má svoje tradície, musí stáť a budovať na Kristovi, nie na inštitúcii, organizácii alebo tradícii. To, že Kristus je hlavou, znamená, že nie je možné ho s cirkvou stotožniť. Božie zjavenie nie je vtelené do inštitúcie; pravda a autorita nie sú vlastníctvom človeka.

Cirkev zvestuje a šíri Božie kráľovstvo, ale sama ním nie je.

Cirkev ako chrám. Obraz stavby, v ktorej je Kristus uholným kameňom, apoštolovia a proroci základom a ostatní veriaci živým stavebným materiálom, ukazuje na závislosť od Krista, ako aj na dynamiku (živosť) cirkvi. (Ef 2,19-22; 1 Kor 3,9-16; 1 Pet 2,4-7) Pretože táto stavba je „Božím chrámom“, ukazuje na svätosť Boha a cirkvi. V cirkvi a prostredníctvom nej sa človek stretáva s Bohom a uctieva ho. Ježiš je v Zjavení predstavený ako ten, ktorý sa prechádza uprostred siedmich zlatých svietnikov, ktoré predstavujú sedem cirkevných zborov. (Zj 1,12-20) Cirkev nie je dokončená stavba, ale stavenisko, na ktorom sme povolaní pracovať ako robotníci, nie ako nájomníci alebo dokonca inšpektori.

Cirkev ako nevesta. Obraz ženicha a nevesty chce vyjadriť vzťah lásky a dôvery medzi Kristom a jeho cirkvou. (Ef 5,22-33; 2 Kor 11,2; Zj 19,7; 22,17) Boh získal cirkev za cenu krvi svojho Syna (Sk 20,28), preto je predmetom Ježišovej lásky a jeho nežnej starostlivosti. (Ef 5,25.29) Boh chce, aby bola svätá a bezúhonná. (Ef 5,27) Cirkev musí zostať Kristovi verná a od neho závislá. Nemá sa usilovať o spojenie s politickými, či mocensko-ekonomickými štruktúrami.

2. Poslanie a význam cirkvi – Mat 28,19; Sk 1,8; Ef 2,19; 4,13.14; Ján 13,35

Aké je poslanie cirkvi? Keď sme uvažovali o jej pôvode, povedali sme, že Boh povolal spoločenstvo cirkvi, aby spolupracovalo s Bohom na šírení jeho kráľovstva. Je zrejmé, že Božie dielo na tomto svete nebolo ukončené nanebovstúpením Krista.

a) Evanjelizovať a učiť

„Magna charta“ poslanca cirkvi je v Kristovom príkaze: „Choďte teda a učte všetky národy, krstiac ich... a učiac ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ (Mat 28,19.20)

Veľkosť cirkvi teda nie je daná počtom jej členov alebo kvalitou jej programov, ale poslušným napĺňaním tohto jedinečného Božieho poslanca.

Kým Pán nepríde (1 Kor 11,26), členovia cirkvi majú plniť svoje poslanie osobným svedectvom (Sk 1,8) a zvestovaním večného evanjelia. (Zj 14,6-12) Zvestovanie „večného evanjelia“ je predpokladom návratu Ježiša Krista. (Mat 24,14) Cirkev, ktorá stratila zo zreteľa misijné poslanie, stratila dôvod svojej existencie na tomto svete. Zmyslom existencie cirkvi nie sú nádherné budovy, duchovné vzdelanie, historické varhany a lustre, alebo zasadajúce výbory. Cirkev potrebuje nájsť spôsob, ako prekonať bariéry, ktoré ju delia od sveta, v ktorom žije, nájsť metódy práce, pomocou ktorých prinesie posolstvo nádeje ľuďom, ktorí žijú v beznádeji.

Povinnosťou cirkvi nie je len evanjelizovať svet navonok, ale tiež vyučovať a vy-chovávať svojich členov v pravde, prehľbovať ich poznanie a prežívanie evanjelia. (1 Kor 14,12; Ef 4,13.14; 1 Tim 4,13-16) Ak má cirkev napredovať v oslovovaní ľudí, ktorí sú mimo, potrebuje pozorne načúvať, čo prežívajú tí, ktorí zo sveta vyšli. Cirkev musí viesť dialóg so všetkými, ktorí hľadajú odpovede na pálcivé otázky života, aby im bola schopná primeraným spôsobom ponúknuť to, čo ľudia vo svete aj v cirkvi najviac potrebujú.

Povinnosťou cirkvi je tiež zachovať a vyvýšiť biblické zjavenie. V pluralistickom svete, v ktorom prevláda rozmanitosť názorov, musí cirkev tam, kde Boh jasne zjavil svoju vôľu, prinášať jasné slovo: „Tak hovorí Hospodin...“ Na druhej strane cirkev nesmie dopustiť, aby sa jej tradície alebo časovo podmienené chápanie pravdy stali neúnosným bremenom pre tých, ktorí hľadajú slobodu evanjelia. (Ján 8,32; Sk 15,10) Cirkev má teda bdiť nad Božím slovom. Pretože však božskú autoritu nedostala, sama stojí pod autoritou Písma, je ním meraná, hodnotená a kritizovaná.

b) Vytvárať spoločenstvo a slúžiť

Boh nás nepovolal zo sveta, aby sme žili v izolácii, ale preto, aby nás vyslal do sveta ako spoločenstvo, ktoré pokračuje v konaní diela, ktoré začal Ježiš Kristus so svojimi dvanástimi učeníkmi. Nie je možné patriť Ježišovi bez toho, aby sme patrili do jeho rodiny – cirkvi. (Mar 3,31-35) Kristus sa so svojou cirkvou stotožňuje. (Mat 16,18; Zach 2,8.9) Prijatť Krista ako Pána znamená prijatť ho ako hlavu cirkvi, teda budovať vzťahy s ostatnými bratmi a sestrami. (Kol 1,18)

Pretože Kristus chce rozšíriť svoje kráľovstvo lásky, poslaním cirkvi je vytvárať spoločenstvo ľudí, ktoré spája zjednocujúca Kristova láska. (Ján 13,35; Mat 18,20; 2 Kor 5,14) Božia rodina sa stretáva, aby Boha oslavovala a slúžila mu. (Sk 2,44) Všeobecné kňazstvo veriacich znamená, že všetky aspekty Novej zmluvy sú dostupné nielen kazateľom profesionálom, ale každému veriacemu jednotlivo. (1 Pet 2,9; Ef 2,18; 4,13; 1 Tim 2,6)

Kristom sa človek stáva súčasťou spoločenstva ľudí, ktorých identita je založená na vzťahu s Kristom. Večera Pánova je znamením spoločenstva v rámci duchovného tela Kristovho a spoločenstva cirkvi s Kristom.

Cirkev neexistuje sama pre seba. Je tu preto, aby splnila poslanie, ktorým ju poveril jej Pán. Bola založená preto, aby

slúžila druhým. (Mat 20,25-28) Náboženstvo nemá len vertikálny rozmer – vzťah s Bohom, ale aj horizontálny rozmer – vzťah k blížnemu. (1 Ján 4,20) Bratská láska sa prejavuje službou blížnym (Gal 6,2), ochotou podriaďiť sa, aj napomenúť (Ef 5,21; Gal 5,13; 6,1), vzájomnou toleranciou (Rim 14,1; Fil 3,15.16) a štedrosťou voči núdznym. (Žid 13,1.2.6; 2 Kor 9,5-14)

Cirkev má slúžiť potrebám ľudí v oblasti tela, ducha aj medziľudských vzťahov. Cirkev si potrebuje uvedomiť svoju zodpovednosť v sociálnej sfére, ale jej poslanie sa nemôže zredukovať len na túto oblasť.

Vzájomné spoločenstvo a služba druhým je práve aspektom, ktorý zjednocuje Boží ľud. Pretože cirkev chce byť pod oslobodzujúcou vládou Ježiša Krista, musí pre ňu platiť, že už „nie je ani Žid, ani Grék, nie je ani otrok, ani slobodný, nie je muž a žena, lebo všetci ste jedno v Kristu Ježišovi“. (Gal 3,28) Niektorí kresťania považujú každú drobnú vieroučnú odlišnosť za oprávnenú príčinu, aby na druhého hľadeli nie ako na brata či sestru, ale priam ako na „triedneho“ nepriateľa.

Aby cirkev dosiahla jednotu, o ktorú Ježišovi ide (Ján 17,18-21), musí láska jedného k druhému prameniť zo znovuzrodeného srdca a byť založená na biblickej (Kristovej) pravde. Len zmenené srdce dokáže prekonať všetko, čo ohrozuje jednotu cirkvi. Cirkev sa tak stáva svedectvom o premieňajúcej moci Kristovho evanjelia.

Prijatie druhého za „brata“ a „sestru“ v Kristovi sa nedeje automaticky. Zmocnení mocou Ducha Svätého musíme na dosiahnutie tohto cieľa vynaložiť určité úsilie. Je našou povinnosťou – aj v cirkvi – vedome prekonávať akékoľvek rasové, kultúrne, národnostné či jazykové bariéry, diskrimináciu založenú na rozdielnosti pohlavia, spoločenského postavenia alebo telesného postihnutia. Predsudky, ne-návisť, závisť, stereotypné uvažovanie a nezdravé zovšeobecňovanie sú prejavom ľudskej slepoty, nech už sa vyskytujú v akejkoľvek forme a podobe, preto v cirkvi nemajú miesto. Od čias Babylonskej veže je ľudstvo vedené odstredivou silou zdô-razňovania rozdielov. Tento stav potrvá, kým nespozná dostredivú moc jednoty v Duchu Svätom, prejavenu na Turíce. Kedykoľvek dochádza k novému vyliatiu a prijatiu Ducha Svätého, padajú hradby, ktoré nás rozdeľujú a cirkev sa stáva zázrakom Božej milosti, dôkazom Božieho nového stvorenia. Vďaka Turíciam môže cirkev prežívať jednotu v rozmanitosti a tešiť sa z nej.

Jednota cirkvi znamená, že medzi kresťanmi musí existovať duch súdržnosti, s akým sa vo svete nestretávame. Je to nedeliteľná jednota, puto, ktoré prevyšuje biologickú príbuznosť.

3. Organizácia a autorita cirkvi – Mat 18,15-17; Sk 6,1-6; 20,17.28; Sk 16,4

Kristus hovorí o cirkvi u Matúša 18,15-17: „Keby sa prehrešil tvoj brat, choď za ním a napomeň ho medzi štyrmi očami. Ak ťa poslúchne, získal si svojho brata. Ak ťa neposlúchne, vezmi so sebou ešte jedného alebo dvoch, aby každá výpoveď bola založená na svedectve dvoch alebo troch svedkov. Ak by ani ich neposlúchol, povedz to cirkvi.“ Tento príkaz by sa nikdy nedal realizovať, keby cirkev neexistovala, alebo bola nedôležitá. Cirkev má v Božom pláne dôležité miesto, preto je potrebné, aby v nej vládla určitá vnútorná organizovanosť a disciplína.

Pánom cirkvi je jedine **Ježiš Kristus**, ktorý ju vedie a riadi. Cirkev nepatrí žiadnemu človeku, úradu či funkcii, aby v nej mohol ktokoľvek panovať alebo uplatňovať svoju moc. Absolútna autorita v cirkvi patrí Ježišovi, pretože jemu bola daná „všetka moc na nebi aj na zemi“. (Mat 28,18) Všetko stvorenie je mu poddané. (Fil 2,10) On bude na súdnej stolici Božej (2 Kor 5,10) súdiť živých aj mŕtvych. (Sk 10,42)

Apoštolovia boli poverení byť svedkami Ježišových slov, jeho ukrižovania a vzkriesenia. Autorita, ktorú mali, nebola ich vlastnou autoritou; nemali ju pod svojou kontrolou. Bola to autorita sprostredkovaná, alebo delegovaná. Neboli ko-
rektormi Božieho zjavenia, ale jeho sprostredkovateľmi.

Prví veriaci si hneď od začiatku uvedomovali potrebu náležitej administratívy. Inak sa Božie slovo nemohlo ďalej zvestovať. Cirkev najprv ustanovila siedmich mužov, ktorí sa všeobecne považujú za prvých **diakonov**. (Sk 6,1-6) Navrhlo ich zhromaždenie (v. 3) a boli ustanovení apoštolmi kladením rúk. (v. 6) Mali dohliadať na rozdeľovanie potravy. Apoštolovia sa tak mohli nerušene venovať kázaniu a učeniu. (v. 4)

Vo vedení jeruzalemského zboru sa ďalej objavuje skupina „**starších**“ (Sk 11,30), ktorí boli pravdepodobne zvolení podobným postupom ako siedmi diakoni. (Sk 14,23) Mali pomáhať apoštolom v ich vedúcej úlohe, ako o tom čítame v čase jeruzalemského koncilu. (Sk 15,2.22)

V miestnych zboroch mali najväčšiu autoritu, okrem apoštolov, starší (*presbyteroi*) a **biskupi** (*episkopoi* – Sk 20,17.28; Tít 1,5.7; por. 1 Pet 5,2) Tieto dva termíny sa v tom čase navzájom zamieňali. Jednou z hlavných úloh starších a biskupov bola všeobecná pastorálna starostlivosť a dozor. (Sk 20,17-28; 1 Pet 5,1-3) Okrem toho mali ďalšie zvláštne úlohy, napr. navštevovať chorých (Jak 5,14), učiť zdravé učenie, vyvádzať ľudí, ktorí tvrdili opak, z ich omylu. (1 Tim 3,1.2; Tít 1,5.9) Pracovali medzi spoluveriacimi, boli ich „predstavenými v Pánovi“ a napomínali ich. (1 Tes 5,12) Ich trvalá úloha je dosvedčená zoznamom vlastností (1 Tim 3 a Tít 2), ktorými sa museli títo vedúci vyznačovať.

Miestne cirkevné zbory uplatňovali svoju autoritu nielen pri výbere svojich miestnych vedúcich, ale tiež pri poverovaní poslov, ktorých vysielali do iných zborov (Sk 11,22), alebo ktorí mali sprevádzať apoštolov. (2 Kor 8,19) Zbor v Antiochii ustanovil Barnabáša, Pavla a niektorých ďalších, aby na koncile v Jeruzaleme spolu reprezentovali stanovisko zboru. (Sk 15,1.2)

Miestne zbory niesli tiež zodpovednosť za čistotu učenia a života. Súčasťou ich zodpovednosti bolo aj skúmanie duchov (1 Ján 4,1), pretože každý veriaci je pomazaný Duchom Svätým (1 Ján 2,20), teda schopný rozpoznávať pravdu. (v. 27) Už vo svojej prvej epištole Pavel trvá na tom, aby miestny zbor „všetko skúmal“ a „dobrého sa držal“. (1 Tes 5,21) To isté platí pri uplatňovaní cirkevnej disciplíny. Keď všetky ostatné prostriedky zmierenia zlyhali, spornú vec medzi členmi zhromaždenia mal riešiť miestny zbor. (Mat 18,15-17)

Z Písma je zrejmé, že miestny zbor nežije v izolácii alebo nezávisle od ostatných miestnych zborov. Potreba jednoty a úzkych vzájomných vzťahov zborov nepochádza len z ich praktickej prospešnosti či potreby spolupráce, vzájomnej rady alebo bratskej pomoci. Základ jednoty zborov spočíva predovšetkým v samotnej povahe cirkvi, ktorá je jedna a nedeliteľná. Novozmluvný obraz „tela“ to potvrdzuje. (1 Kor 10,16.17; 12,12.27) Kristus nemá mnoho tiel, ale jedno. Jednota tohto tela sa musí prejavovať vo vzájomnej blízkosti celej cirkvi, miestnych zborov aj univerzálnej cirkvi. (Ef 4,1-6)

Keď sa mal riešiť problém, ktorý sa týkal viacerých zborov, bol do Jeruzalema zvolaný koncil, na ktorý prišli zástupcovia týchto zborov. (Sk 15) Záverečné uznesenia koncilu sa zakladali na Písme a ním boli aj potvrdené. Preto mali autoritu, pripisovanú Duchu Svätému. (Sk 15,28) Niet pochýb o tom, že uznesenie koncilu, ako zdravá interpretácia a aplikácia Božej vôle, nebolo odporučené len niektorým kresťanom, ale pokladalo sa za záväzné pre všetky zbory.

Na svojej druhej misijnej ceste Pavel spolu so Sílasom prišli do Derby a Lystry v Lykaonii, prešli oblasť Frýgie a Galácie (Sk 16,6), teda nielen Antiochiu, Sýriu a Cilíciu, za ktoré boli vyslaní delegáti na koncil. „Vo všetkých mestách, ktorými prechádzali, im odovzdávali ustanovenia, na ktorom sa uzniesli apoštoli a starší v Jeruzaleme...“ (v. 4) Výsledkom bolo, že „sa cirkvi upevňovali vo viere a ich počet deň čo deň rástol“. (v. 5) To je jasným príkladom nutnosti zhromaždiť celú cirkev, ktorá má nielen poradný hlas, ale tiež záväznú autoritu.

II. Výkladové poznámky

1. Naše slovo „cirkev“ je odvodené od gréckeho slova „*kyriakon*“, čo znamená „patriaci Pánovi“. Hebrejské slovo „*káhal*“ znamená zhromaždenie, ako sa tiež prekladá grécke slovo „*ekklesia*“, ktoré sa používa v Novej zmluve. Slovo „*ekkleisa*“ pochádza etymologicky z „*ek-kaleo*“, čo znamená „vy-volať, povolať z“. V Novej zmluve je použité spolu 112-krát.

Slovo „cirkev“ najčastejšie znamená spoločenstvo kresťanov na určitom mieste, bez ohľadu na to, či sa zhromaždili na bohoslužbu, alebo nie. (Sk 5,11; 11,26; Rim 16,4; 1 Kor 11,18; 14,19.28.35; Gal 1,2; 1 Tes 2,14) V iných prípadoch označuje skupinu veriacich, ktorá sa zhromažďuje v dome niektorého z nich. (Rim 16,23; 1 Kor 16,19; Kol 4,15; Filem 2) Môže označovať skupinu zborov v určitej oblasti (Sk 9,31), alebo kresťanov ako celok. (Mat 16,18; 1 Kor 10,32; 11,22; Ef 4,11-16) V najširšom chápaní znamená spoločenstvo v duchovnom a univerzálnom zmysle. (Ef 1,20-22; 3,10.21; Kol 1,18; Fil 2,9-11)

2. Jednota miestnych zborov je v Písme vyjadrená ich spoločnou vierou, praxou a vzájomnou spolupracou. Apoštol Pavel opakovane informuje veriacich o tom, čo sa deje v ostatných častiach rímskeho impéria, aby si boli vedomí globálnych vzťahov, do ktorých ich priviedlo evanjelium. (Kol 1,6.23; 1 Tim 3,16) Veriaci v Korinte si majú uvedomiť, že sú spojení so všetkými, „ktorí vyzývajú meno nášho Pána Ježiša Krista na každom mieste u nich aj u nás“. (1 Kor 1,2). Existuje „spoločná viera“ (Tít 1,4; 2 Pet 1,1), „viera raz navždy odovzdaná svätým“. (Júda 3)

Duch jednoty je zrejмый z pozdravov jedného zboru iným zborom (Rim 16,16; 1 Kor 16,19; Fil 4,22), ako aj z odporúčajúcich listov, posielaných z jedného zboru do druhého, alebo z toho, že dobre známi vedúci odporúčajú ďalším zborom bohabojných učiteľov. (Sk 18,24-28; 2 Kor 3,1; Rim 16,1.2; Kol 4,10) Veriaci sa majú živo zaujímať o to, čo sa deje v iných zboroch alebo častiach sveta. (por. 2 Kor 9,2-5; Kol 4,16) Sú nabádaní k tomu, aby mali účasť na všetkom, čo sa deje v iných zboroch a prijali jednotný spôsob správania. (1 Kor 16,1-4; 11,16) „Tak to prikazujem vo všetkých cirkvách,“ píše Pavel veriacim v Korinte. (1 Kor 7,17) Pretože ich chcel otcovsky napomenúť, poslať k nim Timoteja, ktorý „vám pripomenie moje cesty v Kristu Ježišovi, ako učím všade v každej cirkvi“ (1 Kor 4,17), a pokára ich za ich nezávislý postoj: „Či od vás vyšlo slovo Božie, alebo k vám iba prišlo?“ (1 Kor 14,36)

Z Novej zmluvy je zrejмый, že jednota nie je niečo, čo bude dosiahnuté až niekedy na konci sveta a čo máme túžobne očakávať. (Ef 4,8-14) Do značnej miery je to skúsenosť cirkvi už v prítomnosti. Prví kresťania, spojení svojím Pánom v jedno telo, ktorého hlavou je Kristus, sú nabádaní, aby pamätali, že je „jeden Pán, jedna viera, jeden krst“. (Ef 4,5)

3. Niet pochýb o tom, že cirkev potrebuje byť organizovaná. Otázkou len je, v akej forme. Cirkevná organizácia by mala brať do úvahy, že najvyššou autoritou v cirkvi je Ježiš Kristus. Musí pamätať na to, že náboženský nátlak

vyvíjaný na svedomie v Božom mene, je tou najstrašnejšou formou nadvlády.

Cirkevná organizácia, ktorá má v hriešnom svete v rôznych dobách rôzne podoby, nesmie prehliadať princíp kňazstva všetkých veriacich. To znamená, že každý jednotlivec má priamy prístup k Bohu a jeho milosti. Cirkev nerozhoduje o več-nom údele človeka, ani nie je prostredníkom medzi Bohom a človekom. Cirkev nemožno stotožniť s Božím kráľovstvom na zemi. Cirkevná organizácia nemá slúžiť na udržiavanie štruktúry, ale má pomáhať cirkvi v plnení jej poslania.

Nemali by sme zabúdať ani na to, že žijeme v prostredí hriechu, kde sa aj pri najlepšej snahe môže stať, že sa osobné túžby, ambície a plány stotožnia s dobrom spoločenstva. Preto musí byť v cirkvi autorita rozdelená medzi viacerých jednotlivcov, aby sa zabránilo jej zneužitiu. Musí existovať spôsob, ako odvolať vedúcich, keby k niečomu podobnému došlo. Nikto by nemal mať záruku, že bude nositeľom cirkevného úradu až do smrti. Dokonca ani príliš dlhé obdobie neprospeje blahu cirkvi ako celku.

V dejinách sa stretávame najmä s týmito modelmi cirkevnej organizácie: hierarchický, kongregacionalistický a presbyteriálno-koncilárny. Hierarchický model je autoritatívny. To znamená, že rozhodnutia vyšších zložiek sú záväzné pre všetky nižšie zložky na celom svete. Výhodou je kontinuita s minulosťou, ako aj rovnaká vierouka na celom svete. Nevýhodou je, že cirkevní predstavitelia sú menovaní a cirkev je riadená takmer výhradne duchovenstvom.

V kongregacionalistickom modeli miestny zbor rozhoduje o všetkých miestnych záležitostiach a nikto mu nie je nadriadený čo sa týka vierouky, a často ani organizácie. Výhodou je, že predstavitelia sú volení, a tým aj odvolateľní, čo vedie k širšiemu zapojeniu členstva. Nevýhodou je, že o teologických otázkach sa rozhoduje demokratickým hlasovaním (niekedy je ťažko uplatniť autoritu nad tými, ktorí človeka platia), v dôsledku čoho sa niekedy stáva, že zbory v celosvetovom meradle sa od seba značne líšia vo vierouke.

Posledný model sa snaží spojiť výhody predchádzajúcich dvoch modelov a minimalizovať ich nevýhody. Na nižších úrovniach je cirkev organizovaná viac demokraticky, na vyšších viac hierarchicky. Tento model sa v Cirkvi adventistov s.d. často nazýva reprezentatívny, alebo zastupiteľský.

III. Praktické dôsledky

Cirkev nie je svetská organizácia, politická strana alebo klub tých, ktorí majú rovnaké záľuby. Je to spoločenstvo ľudí založené Ježišom Kristom, ktoré má prinášať evanjelium o spasení „každému národu, pokoleniu, jazyku i ľudu“. (Mat 28,18-20; Zj 14,6.7)

Počas svojho pôsobenia na zemi Kristus ustanovil cirkev – spoločenstvo veriacich, aby dielo, ktoré začal, mohlo napredovať. Tým, že sa jednotlivec začlení do spoločenstva, ktorého hlavou je sám Kristus, má možnosť nielen verejne prejavíť svoj vzťah ku Kristovi, ale ako Kristov „učeník“ sa tiež zapojiť do práce, ktorou ho Ježiš poverí.

Možno bude niekto namietat, že dnešná cirkev sa vzdialila od Božieho ideálu, že nie je dokonalá. To však nie je dôvod, aby sme zostali mimo. Boh chce, aby jeho cirkev odzrkadľovala jeho ideál, aby bola čistá, dobrá, vznešená a nepoškvrnená. (Ef 5,25-27) Cirkev, to sú však predovšetkým vzťahy horizontálne a vertikálne, na ktorých je potrebné stále pracovať a zdokonaľovať ich. Každý člen Kristovho tela má urobiť všetko pre to, aby tieto vzťahy udržiaval funkčné.

Cirkev je spoločenstvo, v ktorom sa učíme žiť spolu. Je to príprava na to, že raz budeme spolu žiť večne. Hádavi a sebeckí ľudia, ktorí prehliadajú práva druhých, v Božom kráľovstve nebudú. Preto najdôležitejšou výzvou súčasnej cirkvi nie je ani tak leštiť vieroučnú čistotu, ale byť predovšetkým nemocnicou liečiacich sa hriešnikov, ktorí sú na ceste k nebesiam. Ako takú ju budú tvoriť tí, ktorí sa naučili vážiť si druhých a ktorí sú v záujme jednoty a vzájomného spoločenstva dokonca ochotní vzdať sa aj svojich práv. Takúto jednotu tvorí pestrofarebná rozmanitosť ľudskej odlišnosti a rozdielnosti a nie je na úkor identity jednotlivca.

„Keď si uvedomíme, aká vzdialenosť delí cirkev od jej cieľa, môže sa stať, že ruka natiahnutá k pluhu zase klesne.“ (K. Barth) Len tvárou v tvár našej malosti si uvedomujeme veľkosť úlohy, ktorá nám je zverená. Ak pochopíme dôvod existencie cirkvi, uvedomíme si, že patriť k cirkvi, aj napriek jej biede, je úžasná prednosť. Keď začne každý z nás sám od seba, táto jej bieda môže byť menšia.